

Internetconsultatie IAK

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De huidige Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs 2018 wordt om twee redenen herzien. Ten eerste wordt meer transparantie en navolgbaarheid in de beoordeling en besluitvorming beoogd die bijdraagt aan de uitvoerbaarheid voor hoger onderwijsinstellingen die aanvragen doen. In de tweede plaats is er sprake van een beleidswijziging die voortvloeit uit de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek¹ en de beleidsbrief hoger onderwijs en wetenschap.² Om een doelmatig opleidingsaanbod en een doelmatige taakverdeling tussen instellingen in het hoger onderwijs te realiseren, stimuleert het nieuwe beleid:

- vernieuwing van het onderwijs zoveel mogelijk via het reeds bestaande opleidingsaanbod, en;
- meer samenwerking en afstemming tussen instellingen over de ontwikkeling van het opleidingsaanbod.

Daarnaast past de bovengenoemde beleidswijziging binnen het streven van de Minister om via regelgeving meer rust en ruimte in het stelsel te stimuleren en te faciliteren.

2. Wie zijn betrokken?

Universiteiten en hogescholen via de koepels: de Vereniging Hogescholen en Universiteiten van Nederland.
Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
Dienst Uitvoering Onderwijs
Studentenbonden
Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie
Nederlandse Raad voor Training en Opleiding
VNO-NCW
Inspectie van het Onderwijs

3. Wat is het probleem?

Samenwerking en afstemming tussen instellingen is essentieel zodat het opleidingsaanbod doelmatig blijft. De praktijk laat zien dat er, mede als gevolg van (on)bekendheid en onduidelijkheid over de ruimte die er is, tussen en binnen instellingen verschillend wordt omgegaan met de manier waarop vernieuwing van het opleidingsaanbod wordt vormgegeven.

4. Wat is het doel?

Deze regeling beoogt te bewerkstelligen dat in de praktijk vernieuwing vaker via al bestaand aanbod wordt gerealiseerd en dat instellingen intensief onderling de samenwerking en afstemming opzoeken over het opleidingsaanbod en daarbij ook rekening houden met wat past bij de instellingsprofilering. Dit geeft meer

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2019/12/02/strategische-agenda-hoger-onderwijs-en-onderzoek>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/06/17/aan-de-tweede-kamer-beleidsbrief-hoger-onderwijs-en-wetenschap>

grip op en draagt bij aan de macrodoelmatigheid van opleidingsaanbod als geheel. Het kan bijdragen aan het anticiperen op ontwikkelingen om opleidingen toekomstgericht te houden, denk aan opleidingen in tekortsectoren en het inspelen op maatschappelijke transities.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het huidige opleidingsaanbod is groot en het is - vanuit het oogpunt van de studiekeuzer, het afnemende werkveld en een doelmatig functioneren van het hoger onderwijsstelsel - belangrijk dat dit in zijn geheel, landelijk gezien, doelmatig blijft. Overheidsinterventie d.m.v. regelgeving is noodzakelijk om de gewenste vernieuwing van het onderwijs zoveel mogelijk via het reeds bestaande opleidingsaanbod, en meer samenwerking en afstemming tussen ho-instellingen over de ontwikkeling van het opleidingsaanbod te bewerkstelligen.

6. Wat is het beste instrument?

De bestaande ministeriële regeling (regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs 2018) die ook een doelmatig onderwijsaanbod beoogt biedt onvoldoende duidelijkheid over de ruimte in de regels en faciliteert vernieuwing binnen het bestaande opleidingsaanbod en samenwerking tussen ho-instellingen niet in voldoende mate. Daarom wordt de genoemde ministeriële regeling herzien.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De wettelijke taak waaruit de macrodoelmatigheidstoetsing in deze regeling voortvloeit, is onveranderd. De macrodoelmatigheidstoets in deze vorm (waarbij het instellingsbestuur een aanvraag doet, de CDHO hierover advies uitbrengt en de Minister hierover besluit) bestaat reeds vele jaren.